

АУТСОРСИНГ ПОСЛУГ ІТ-СЕКТОРУ В УКРАЇНІ

Алтинпара А. О.,

Національний технічний університет України „Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”,
anna3383211@gmail.com

Корогодова О. О.

Національний технічний університет України „Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”,
o.korogodova@kpi.ua

Аутсорсинг ІТ-послуг має тенденцію до збільшення рівня використання компаніями як в Україні, так і за кордоном. Актуальною сьогодні є проблема розвитку українського ІТ-аутсорсингу в умовах підвищення інтересу іноземних інвесторів до України як потенційної країни для створення ІТ-бізнесу. Представляє інтерес задача розвитку зазначених процесів до такого ступеня, щоб українські компанії асоціювалися, передусім, з високотехнологічними та інноваційними можливостями, а у вітчизняних висококваліфікованих фахівців була можливість реалізовувати свої компетентності саме на національному ринку праці.

Статистичні дані свідчать, що керівники компаній ІТ-сектору користуються аутсорсинговими можливостями для наступних бізнес-процесів: ІТ-послуги — 40,5%; логістику — 35,1%; ресурсне забезпечення виробничих процесів — 27%; маркетингові послуги — 21,6%; рекрутмент — 18,9%; бухгалтерський облік — 13,5%; розрахунок заробітних плат — 13%; обробку та систематизацію інформації — 8,1%; аутсорсинг медичних представників — 8,1%; кадрове діловодство — 5,4%, різні адміністративні функції — 2,7% [1]. Найчастіше процес замовлення аутсорсингу ІТ-послуг представляє собою завдання забезпечення оптимальної роботи ІТ-інфраструктури в компанії-клієнті, враховуючи такі складники: встановлення та поновлення програмного забезпечення, безперебійна робота серверів та телекомунікаційного обладнання, адміністрування, захист інформації, технічні консультації з діагностикою та швидким вирішенням проблем, супутні послуги тощо.

В Україні налічується до 4000 компаній ІТ-сектору, з них до 85% представлено структурами малого та середнього сегменту підприємництва, чисельність персоналу яких складає менше 80 осіб [2]. Основна частина компаній розташована в великих містах України — Києві (44,9%), Харкові (18,7%), Львові (9,3%), Дніпропетровську (8,2%) та Одесі (5,5%). Внесок кожного із міст зображено на діаграмі 1.

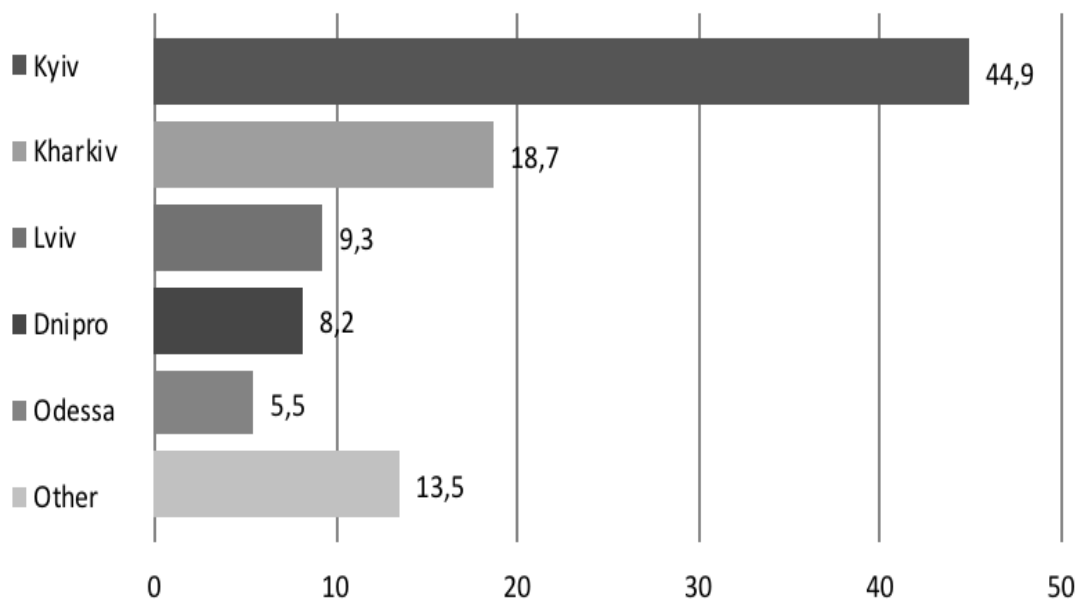

Рис.1. Найбільші виробники ІТ- послуг в Україні, розподіл за містами [3]

Серед ІТ- послуг, представлених на українському ринку аутсорсингу, провідне місце займає веб-розробка [4]. Позиції після веб-розробки займають сервіси створення мобільних додатків, дизайну, верстки. У 2017р. простежувалась тенденція, пов'язана з підвищенням рівня складності проектів ІТ-сектору в Україні. Зазначена спрямованість змушує структури підприємницького типу здійснювати пошук більш кваліфікованих фахівців, що створює нові виклики для ринку праці.

Вітчизняний ринок кожен рік поповнюється приблизно 15-16 тис. випускників технічних факультетів. Кращі ЗВО України за підтримки бізнесових структур запускають освітні програми по найперспективніших напрямках ІТ-сектору – Data Computer Science, Artificial Intelligence, Internet of Things. Україна займає провідні позиції у світі за наявною кількістю сертифікованих ІТ-фахівців [5, 4].

Спеціалістів, що зайнято у ІТ-секторі (без урахування працівників центрів підтримки, менеджерів і представників з іншим, не технічним фахом), станом на 2017 р. налічувалось близько 263 тис. осіб [5] – що складає найбільший рівень чисельності розробників у країнах Східної та Центральної Європи.

У 2017 році український ІТ-сектор показав позитивну динаміку росту (+20%). За підрахунками асоціації «ІТ-Україна», що об'єднує аутсорс-компанії, обсяг експорту зріс з \$3 млрд до \$3,6 млрд у 2017-му році. За 4 роки Україна отримала понад \$ 2,5 млрд чистого прибутку за рахунок створення технологічно розвинених підприємств. В середньому, сума податків, які ІТ-компанії заплатили в бюджет за перше півріччя 2018 р. зросла на 30,1% в порівнянні з аналогічним періодом попереднього року. До 2025 року галузі прогнозують зростання майже вдвічі [6].

48% угод було укладено за участю міжнародних фондів, таких як: Partners Group, Фонд економічного відродження України Джорджа Сороса та інших. Цей факт показує, що світовий інтерес до України значний, як і ступінь визнання українських проектів на світовому ринку. Спостерігається пряма залежність між зростанням рівня отриманих доходів компаній ІТ-сектора та збільшенням кількості зайнятих робітників. Простежується збільшення рівня міграційних потоків професіоналів в США і Європу (за 2016-2017 рр. Україну залишили до 9 тис. фахівців). За підсумками 2018 р. в країні налічується близько 140 тис. осіб, зайнятих в ІТ-секторі, що складає один з найвищих показників в Європі, але, навіть незважаючи на цей факт, людських ресурсів з відповідним фахом та високою кваліфікацією в Україні не вистачає.

Більше 80% всіх аутсорсингових ІТ-компаній України працюють на зовнішні ринки. Серед клієнтів, що виходять на українських розробників, представлена найбільша кількість компаній з Європи (67,7%) і Північної Америки та Австралії (56,7%). На сьогодні в Україні існує понад 900 компаній [4], які надають аутсорсингові послуги підприємствам в різних галузях будь-якої форми власності з різних питань. Ефективність роботи двох українських компаній (SoftServe та Ciklum), відзначена індійським видавництвом CyberMedia [4], зокрема, ці структури були включені ним у світовий рейтинг аутсорсингових компаній Global Services 100 [1]. Крім названих компаній, в сотню найкращих виробників-аутсорсерів увійшли ще 10 вітчизняних підприємницьких структур, та 6 компаній, для яких Україна є країною перебування.

Зазначена інформація дозволяє зробити висновок про виникнення актуальної проблеми розв'язання задачі щодо створення механізмів виявлення та вирішення кадрових проблем ІТ-сектору, зокрема: визначення відповідності рівня кваліфікації випускників потребам індустрії та вдосконалення процесу підготовки фахівців в сфері ІТ.

Список використаних джерел:

1. The 2018 Global Outsourcing 100 [Електронний ресурс] //Електронне джерело// 2017. URL: <https://www.iaop.org/Content/19/165/5037/> (дата звернення: 10.01.2019).
2. ІТ-аутсорсинг сьогодні [Електронний ресурс] //Електронне джерело// 2017. URL: <https://hh.ua/article/17518?nocookies> (дата звернення: 11.01.2019).
3. Кулеш С. ІТ в Україні [Електронний ресурс] //Електронна публікація// 2017. URL: <https://itc.ua/news/assotsiatsiya-it-ukraine-v-2017-godu-eksport-it-uslug-sostavil-3-6-mlrd-vklad-v-vvp-stranyi-3-34-kolichestvo-uplachennyih-nalogov-16-7-mlrd-grn-infografika/> (дата звернення: 11.01.2019).
4. ІТ-індустрія вийшла на 2 місце в українському експорті послуг — дослідження [Електронний ресурс] // Електронне джерело // 2018. URL: https://www.epravda.com.ua/news/2018/10/30/642128/?fbclid=IwAR2E1fcXs97E9IhIj_zOzr26wUII4TPknKT7oml3P8V0GOgoYofM77HKBTE (дата звернення: 13.01.2019).
5. IDC: світовий ринок ІТ-послуг і бізнес-послуг зріс в першій половині 2017 року на 4% [Електронний ресурс] // Електронне джерело // 2017. URL: <https://bsc-consulting.ru/blog/analytics/181117/> (дата звернення: 13.01.2019).
6. Кубраков О. ІТ-потенціал України та інвестиції: скільки потрібно і скільки можна [Електронний ресурс] //Електронна публікація// 2018. URL: <https://mind.ua/openmind/20180838-it-potencial-ukrayini-ta-investitsiyi-skilki-potribno-i-skilki-mozhna> (дата звернення: 14.01.2019).